

शासनाने प्रदान केलेल्या जमीन/मिळकतीवर
आकारावयाच्या मुद्रांक शुल्काबाबत.....

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग

शासन परिपत्रक क्र. जमीन-२०२२/ प्र.क्र.२६४/ज-१

पहिला मजला, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.

दिनांक:- १३ जानेवारी, २०२३

वाचा:-

- १) शासन परिपत्रक क्रमांक:- एलएनडी १०८१/३१९४९-प्र.क्र.-१५८१-ग-५, दि. १३ ऑक्टोबर, १९८१
- २) शासन निर्णय क्रमांक:- एलबीएल १०८६/२६४४/प्र.क्र.१९६/ग-८, दिनांक १४ जून, १९८८
- ३) शासन निर्णय क्रमांक:- एलएनडी १०८५/१३४२२२/प्र.क्र.१८४/ज-२, दिनांक ०५ ऑक्टोबर, १९९९
- ४) शासन निर्णय क्रमांक:- जमीन १०/२००२/प्र.क्र.३८७/ज-१, दिनांक: २९ मे, २००६
- ५) शासन परिपत्रक क्रमांक:- संकिर्ण-०५/२००६/प्र.क्र.४३/ज-१, दिनांक: ३१ ऑक्टोबर, २००६
- ६) शासन परिपत्रक क्रमांक:- जमीन ११/२००७/प्र.क्र.९८/ज-१, दिनांक ३१ डिसेंबर, २००७
- ७) शासन निर्णय, म.व.व.वि.क्र.जमीन-११/२००७/प्र.क्र.९८/ज-१, दिनांक २९ एप्रिल, २००८
- ८) शासन पूरकपत्र क्र. जमीन १०/२००२/प्र.क्र.३८७/ज-१, दि. ६ मे, २००८
- ९) शासन निर्णय क्रमांक:- जमीन-२०१९/प्र.क्र.०१/ज-१, दिनांक १८ फेब्रुवारी, २०१९
- १०) शासन परिपत्रक क्रमांक:- मुद्रांक-२०१७/अनौ.क्र.११/प्र.क्र.१३३/म-१ (घोरण) दिनांक: २४ डिसेंबर २०२०

प्रस्तावना:

शासकीय जमिनी विविध प्रयोजनासाठी कब्जेहक्काने/भाडेपट्ट्याने देताना तसेच अनर्जित उत्पन्नाची परिगणना करण्यासाठी जमिनीचे मुल्यांकन करताना विविध कार्यपद्धतीसह वार्षिक बाजारमूल्य दर तक्त्यानुसार मुल्यांकन करण्याच्या सूचना वरील शासन निर्णय / परिपत्रकान्वये देण्यात आलेल्या आहेत. तसेच, संदर्भीय क्र. १० मधील शासन परिपत्रक दि. २४ डिसेंबर, २०२० अन्वये संदर्भीय क्र. ६ वरील शासन परिपत्रक दि. ३१ डिसेंबर, २००६ या प्रयोजनासाठी अधिक्रमित केले आहे.

शासनाच्या असे निदर्शनास आले आहे की, विविध प्रयोजनासाठी शासनाने प्रदान केलेल्या जमिनीबाबत करारनामा करताना, त्यावर मुद्रांक शुल्क आकारताना वरील संदर्भाधीन शासन निर्णय/परिपत्रक यातील सूचनांचा विचार करुन मुद्रांक शुल्क ठरविले जात आहे. तथापि, एखादया दस्तावर किती रकमेचे मुद्रांक शुल्क आकारावे याबाबतच्या तरतुदी मुद्रांक शुल्क कायदा/मिळकतीचे खरे-खुरे बाजारमूल्य ठरविणेबाबतचे नियम व त्या अनुषंगाने निर्गमित केलेले शासन निर्णय परिपत्रक/ सूचना यानुसार आकारणे अपेक्षित आहे. या बाबींचा विचार करुन पुढील प्रमाणे मार्गदर्शक सूचना देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.

शासन परिपत्रक :-

शासनाने कब्जेहक्काने/करारनाम्याने/भाडेपट्ट्याने प्रदान केलेल्या जमिनीचे दस्त/ करारनामे निष्पादन/ नोंदणी करताना आवश्यक मुद्रांक शुल्काची परिगणना करताना उपरोक्त संदर्भीय शासन निर्णय/परिपत्रकान्वये दिलेल्या सूचनांनुसार मिळकतीचे मुल्यांकन न करता उक्त दस्तांवर/करारनाम्यावर आकारावयाचे मुद्रांक शुल्क हे महाराष्ट्र मुद्रांक अधिनियम/ मिळकतीचे खरे- खुरे बाजारमूल्य निर्धारित करणे नियम व त्या अनुषंगाने निर्गमित करण्यात आलेले शासन निर्णय/ परिपत्रक/आदेश यामधील तरतुदीनुसार आकारण्यात यावे.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०२३०११३१६३५१०८५१९ असा आहे. हे परिपत्रक डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सुहास ममदापूरकर)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

१. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा. उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. मंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. मुख्य सचिव यांचे सह सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. अपर मुख्य सचिव (महसूल) यांचे स्वीय सहाय्यक, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
६. नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
७. महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता/ लेखापरिक्षा, महाराष्ट्र राज्य (१) मुंबई.
८. महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता/ लेखापरिक्षा, महाराष्ट्र राज्य (२) नागपूर
९. सर्व विभागीय आयुक्त
१०. सर्व जिल्हाधिकारी
११. सर्व सहसचिव / उपसचिव, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
१२. “ज” समुहातील सर्व अवर सचिव / कक्ष अधिकारी, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१३. निवडनस्ती कार्यासन ज-१, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.